

Gunnar Jönsson
046-355922
gunnar.jonsson@lund.se

Kommunstyrelsen

Åtgärder för Röggle Deponi

Dnr KS 2015/0520

Sammanfattning

Reningsdammarna tillhörande Röggle deponi behöver tömmas på slam. I samband med tömningsarbetet bör dammarnas funktion förbättras för att minska miljöpåverkan från lakvatten. Total kostnad för åtgärder bedöms till 3 900 tkr, varav SYSÄV skall svara för 20 %. Anslag med 175 tkr årligen erfordras till kontrollprogram för sex äldre deponier i Lunds kommun.

Beslutsunderlag

Miljönämndens beslut den 7 maj 2015
Renhållningsverkets tjänsteskrivelse den 7 maj 2015
Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 18 maj 2015

Barnkonsekvensanalys

Enligt Renhållningsverkets tjänsteskrivelse påverkar föroreningar från den gamla deponin omgivningarna. Barns bästa har beaktats. Syftet är att skapa giftfria miljöer för alla.

Ärendet

Miljökonsulten Melica har i samband med provtagningar och utvärdering av resultaten från kontrollprogrammet för Röggle deponi påvisat brister i lakvattendammarnas renande förmåga. Den utgående halten ammonium är mycket hög. Ammonium analyseras fyra gånger per år i tre punkter vid dammarna. Vid de allra flesta provtagningarna har halten varit högst i de prover som tas i utloppet till Rögglebäcken. Utfällningen av järn fungerar medan halten av mangan inte minskar i dammarna.

Med denna bakgrund och ett behov av att få kontroll på sedimenten startades en serie undersökningar av förhållandena vid reningsdammarna:

- Mängder av sediment
- Föroreningar i sedimenten
- Omhändertagande av sedimentmassorna
- Möjligheter att förbättra reningsfunktionen i dammarna.

I Melicas rapport 2013-11-27 *Åtgärder vid reningsdammarna på Röggle deponi* redovisades undersökningarna av sedimenten och förslag till hantering av sedimenten samt åtgärdsförslag för att förbättra reningsfunktionen hos dammarna.

För att bedöma slammets föroreningsinnehåll har prover på tio punkter runt de två dammarnas stränder analyserats med avseende på tungmetaller. Slamdjupet vid provtagningspunkterna var i genomsnitt 2 decimeter. Utifrån medelvärdena i dammarna så översteg halten av arsenik riktvärdet för mindre känslig markanvändning, MKM. Halterna av kadmium översteg riktvärdet för KM men inte MKM. Resten av de analyserade proverna låg under riktvärdena för KM. (Arsenikhalten är förhöjd i områdets berggrund.)

Röggle deponiområde ingår i naturreservatet Skrylle som bildades 1993. Huvudsyftet med naturreservatet är att gagna friluftslivet. Området för Röggledeponin anges för fri utveckling i skötselplanen. Då metallhalterna, med undantag för arsenik, bedöms som låga föreslår Melica att slammet läggs upp på lämpligt ställe på den gamla deponin.

Renhållningsverket inkom den 23 december 2014 till miljönämnden med en anmälan om åtgärder för att förbättra reningseffekten i lakvattendammarna vid deponin.

Den 30 mars 2015 hölls ett samrådsmöte med representanter för renhållningsverket, konsulter och entreprenörer där åtgärdsförslagen diskuterades. I samband med mötet företogs även ett platsbesök på deponin. Vid detta besök noterades även att deponin har en dålig täckning och det sticker upp järn, glas, plast m.m. ur jorden och att området har en "nedsmutsad" karaktär.

Den 16 april 2015 kompletterade renhållningsverket anmälningshandlingarna med handlingar från Melica och Järven Ecotech AB. Handlingarna förtydligar och ger en utförligare beskrivning av åtgärdsförslagen och kostnadsuppskattning.

Miljönämnden har nu förelagt Lunds kommun, Renhållningsverket, följande angående Röggle deponin:

Lakvattendammarna

1. Om inte annat föreskrivs nedan, ska åtgärderna genomföras i enlighet med vad som redovisats i föreliggande anmälan. Mindre ändringar får dock vidtas efter godkännande av tillsynsmyndigheten.
2. Förslag på lämpliga markområden på deponin för uppläggning av slam från lakvattendammarna ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.
3. Slam från lakvattendammarna ska i möjligaste mån avvattas i anslutning till dammarna före uppläggning.
4. Områden där slam från lakvattendammarna läggs upp ska hägnas in eller på annat lämpligt sätt spärras av så att allmänheten inte kommer i kontakt med slam eller riskerar att exponeras för föroreningar i slammet.
5. Upplagt slam från lakvattendammarna ska täckas över med rena jordmassor. Övertäckningen bör ha en mäktighet på ca 1 m i syfte att ge god säkerhetsmargina mot exponering av föroreningar. Övertäckningen ska innefatta ett tätskikt som minimerar inträngning av ytvatten i deponin.

Deponins yttäckning

6. En åtgärdsplan för förbättring av deponins yttäckning ska redovisas till tillsynsmyndigheten senast 2015-09-30.

Renhållningsverket begär i en skrivelse till fullmäktige medel för åtgärder och kontrollprogram. Renhållningsverket anför i huvudsak:

- Röggle deponin avslutades 1991. Från 1975 drev SYSAV anläggningen. Sedan 1966 har regelbunden kontroll skett av lakvattnets sammansättning. Kontrollprogram har funnits sedan 1972. Lakvattendammar har anlagts för att fånga upp förorenat slam.

Lakvattendammarna fyller numera inte sin funktion. Genom avsättningar av slam på bottenarna har vattenvolymen minskat. Lakvattenmängderna är idag för stora i förhållande till dammarnas volym. Slammet har inte tömts sedan dammarna anlades. Detta framgår av de årliga rapporter som görs

med anledning av kontrollprogrammet. Ett förslag till återställning och förbättring av lakvattendammarnas funktion har tagits fram.

Åtgärderna innebär att slammet från dammarna läggs upp på en lämplig plats på deponien. Lakvattnet från slamsedimentet återgår till dammarna. Slammet täcks med ett lerlager. Fördelen är att kostsamma transporter kan undvikas till annat deponiområde. Genom att slammet täcks med ett lerlager förbättras också täckningen av Rögle deponi vilket visat sig vara ett behov. Kostnaden för slamtömning bedöms till 1 700 tkr.

Nuvarande dammkonstruktion tillgodoser inte fullt ut det behov av rening av lakvatten som erfordras. Dammarna är byggda så att lakvatten skall tas emot i den södra dammen för att rinna över i den lägre liggande norra dammen. Lakvatten kommer även direkt till den norra dammen vilket leder till att förhållandevis orenat vatten rinner ut i Röglebäcken. Genom att pumpa vatten till den södra dammen förbättras funktionen väsentligt. En ytterligare förbättring av dammarnas reningskapacitet är att förändra vattenströmmarna i dammarna. Särskilda "flytväggar" placeras så att slamavsättningen ökar. Kostnad för förbättringsåtgärder uppskattas till 2 200 tkr.

Utförare av kontrollprogrammet för Rögle deponi har tidigare upphandlats. En utökning av kontrollprogram behöver ske så att samtliga äldre deponiområden bevakas. Lunds kommun har genomfört åtgärder på fem äldre deponiområden som tidigare inte haft något kontrollprogram. Uppföljning behövs även av deponierna i Dalby, Veberöd, Genarp och Sankt Hans i Lund. Ett gemensamt kontrollprogram kan därför upphandlas för samtliga områden. Kostnaden uppskattas till ca 175 tkr per år.

SYSAV övertog Rögle deponi och ett avtal träffades om den framtida kostnadsfördelningen av åtgärder för Rögle. Det innebär att SYSAV skall svara för 20 % av kostnaderna.

Renhållningsstyrelsens verksamhet finansieras genom avgifter för dagens avfallshantering. Enligt miljöbalken får dessa avgifter omfatta kostnader för insamling, behandling och återvinning av avfall. Självkostnadsprincipen gäller för den avfallstaxa som kommunfullmäktige beslutar. Det innebär att kommunen som fastighetsägare, till förorenat markområde, inte kan finansiera miljöförbättrande åtgärder genom avfallstaxan. Renhållningsstyrelsen har i uppdrag att kontrollera förhållandena vid de äldre deponierna.

Särskilt anslag begärs för 80 % av åtgärdskostnaderna för Rögle deponi (3 120 tkr) samt ytterligare 175 tkr/år till kontrollprogram för samtliga äldre deponiområden i Lunds kommun.

Finansiering

Sedan tidigare har åtgärder vidtagits för att återställa fem äldre deponier belägna i Dalby, Genarp, Veberöd och Sankt Hans i Lunds tätort till en total kostnad på 25 400 tkr. Åtgärderna har även inneburit förbättringar av landskap och rekreatiomsområden.

Åtgärderna av Rögleddeponin bedöms vara angelägna eftersom förorenat lakvatten rinner ut i den närliggande Röglebäcken. Upphandling ska göras av arbetena och de kan påbörjas efter sommaren.

Kommunkontoret föreslår att de 3 120 tkr avseende åtgärdskostnaderna för Rögleddeponi avsätts under finansförvaltningen och finansieras genom disposition av avsatta medel till kommunstyrelsens förfogande, vilket är 15 000 tkr i 2015 års budget. Enligt beslut i kommunstyrelsen t o m 31 mars är 10 000 tkr ianspråktagna och det återstår därmed 5 000 tkr av anslaget. Om deponin finansieras ur anslaget återstår 2 000 tkr.

Vad gäller de 175 tkr som årligen behövs till kontrollprogram för samtliga äldre deponier kan de, enligt uppgift från renhållningsverket, påbörjas 2016. Eftersom åtgärden måste finansieras av den skattefinansierade verksamheten föreslås att kommunstyrelsen/kommunkontoret får de 175 tkr i sin driftbudgetram för avrop av renhållningsverket.

Kostnaden finns inte med i budgeten för 2016 och därför föreslås finansiering år 2016 genom kommunstyrelsens anslag till förfogande samt att kommunstyrelsen tar upp frågan i sin EVP-skrivelse så att den beaktas i beredningen av ekonomi- och verksamhetsplanen för 2017 och framöver.

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att tillstyrka de föreslagna åtgärderna för Rögleddeponiområde samt
- att ge renhållningsstyrelsen i uppdrag att upphandla kontrollprogram för samtliga äldre deponiområden i Lunds kommun.

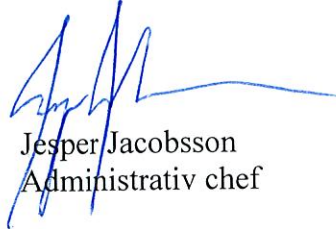
Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige tillstyrker åtgärdsprogrammet,

- att under finansförvaltningen år 2015 avsätta 3 120 tkr avseende åtgärderna för Rögleddeponi,
- att kommunkontorets driftbudgetram för år 2016 utökas med 175 tkr avseende kontrollprogram för samtliga äldre deponiområden i Lunds kommun med finansiering genom ianspråktagande av under "Reserverade medel" avsatta medel till kommunstyrelsens förfogande samt

att kommunstyrelsen tar upp frågan i sin EVP-skrivelse för 2017-2019 så att den beaktas i beredningen av ekonomi- och verksamhetsplanen för 2017 och framöver.

Anette Henriksson
Kommundirektör

Jesper Jacobsson
Administrativ chef